

Jood hoog opgeeft van het zoogenaamd oorspronkelijk karakter ervan, mag hij wel bedenken, dat het meeste ook elders wel te vinden is, lang voordien teboekgesteld en ingevoerd!

De kerk maakt wel onderscheid tusschen Israël als volk en dalgene wat God aan Israël schonk. Voor Israël als volk heeft zij weinig goede woorden over; zijn geschiedenis is een aaneenschakeling van ongerechtigheid. Toch was Israël Gods volk. Hunner is de aanneming tot kinderen, en de heerlijkheid en de verbonden, en de wetgeving, en de dienst van God, en de beloftenissen; ja, gaat de apostel Paulus verder, welker zijn de vaderen, en uit welke is Christus, zooveel het vleesch aangaat, dewelke is God, boven allen te prijzen in der eeuwigheid... (Rom. 9:4v.). Ongetwijfeld, de positie welke Israël voorheen bezat is niet te vergelijken met die van andere volken. Dit is het eerste groote verschilpunt.

Het tweede is, dat de Griek en Romein het Israël van vroeger gelijkstelt met het Jodendom van thans, maar de kerk in Israël's geschiedenis de groote breuk ziet, doordat het volk Christus heeft verworpen.

Omdat het heidendom in den Jood van zijn dagen nog steeds den Israëliet van vroeger ziet, neemt het gruwelijken aanstoot aan de Joodsche propaganda, lastert en haat en vervolgt het het Jodendom. Zijns ondanks erkent de heiden een zeker voorrecht, dat den Jood eigen is of was. De Jood is hem iets bijzonders, een element, dat geïsoleerd moet worden.

Maar de kerk behoeft geen laster; zwaarder onrecht dan wat Christus aangedaan werd, is niet denkbaar. Zij zal den Jood echter niet vervolgen, zelfs niet haten; in plaats van aanstoot aan hem te nemen, bewijst zij barmhartigheid, en zoekt zij de bekeering van Israël. De Jood heeft zijn voorrechten immers verloren; er is nu eigenlijk geen verschil meer tusschen Jood en heiden, beiden zijn even beklagenswaardig; de apologet Aristides stelt de zaak zelfs zoo, dat de Joden afstammen van een zekeren Abraham...

Het antisemitisme van de oude wereld ging uit van een verkeerd begrip van de uitzonderingspositie, welke de Jood voorheen heeft mogen innemen. Men verstond deze uitzonderingspositie zelf verkeerd, en meende vervolgens, dat de Jood haar nog innam. Nog in onze dagen zijn dit de beide groote vergissingen, waardoor een nieuw heidendom zich kenmerkt, en tot Jodenhaat laat voeren. Laten wij ons ervoor wachten, te licht over Israël's verleden, en te ernstig over Israël's heden te denken; aan het Joodsche praerogatief van eertijds mogen wij geen afbreuk doen, maar tegelijk moeten wij bedenken, dat dit praerogatief onherroepelijk tot het verleden behoort. Het principe, door de kerk van meet af geleerd, is, dat zooveel onderscheid als eens tusschen Jood en heiden bestond, zoo weinig verschil er thans is. Wie dit principe trouw blijft, gaat ook in onze dagen veilig.

Vreeland.

J. L. KOOLE.

UIT DE SCHRIFT

Ons Hóóren.

„Een iegelijk mensch zij rasch om te hooren, traag tot spreken, traag tot toorn.“

Jac. 1:19.

Het leven van den Christen moet zijn een leven van welbewuste, eerlijke, ootmoedige Woord-aanvaarding.

Daartoe wekt Jacobus zijn lezers nadrukkelijk op, wanneer hij schrijft: „Een iegelijk mensch zij rasch om te hooren, traag tot toorn, want de toorn des mans werkt Gods gerechtigheid niet. Legt daarom af alle vuilheid en overvloed van boosheid en ontvang met zachtmoedigheid het Woord, dat in u geplant wordt, dat uwe zielen kan zalig maken.“

Nu behoeft het geen breed betoog, dat het in deze woorden metterdaad om Woord-aanvaarding gaat.

Weliswaar heeft men dit meer dan eens bij de verklaring van dit Schriftgedeelte voorbij gezien. Men maakte vers 19 en 20 geheel los van wat voorafging en wat volgde en vooral zich beroepende op het „een iegelijk mensch“, waarmee deze verzen beginnen, vond men hier weinig meer dan een zeer algemeenen regel, waarmee ieder mensch in de onderlinge conversatie zijn nut kon doen.

Jacobus zou hier niet zoozeer spreken als dienstknecht van God en van den Heere Jezus Christus (1:1), maar de geest van den Sprekendichler en Prediker zou hem hier slechts lessen van praktische levenswijsheden hebben doen ten beste geven. Wat hij bedoelde zou dan ten naaste bij neerkomen op den inhoud van het bekende spreekwoord: Spreker is zilver, zwijgen is goud.

Nu stemmen wij toe, dat — stel deze opvatting ware juist — ook zoo dit woord allerminst waardeeloos zou zijn.

Wat zou er onder de menschen, niet alleen buiten, maar ook in de Kerk, véél gewonnen zijn, wanneer ieder op de plaats waar God hem stelde, zich gebonden gaf onder deze gulden trias: „Snel om te hooren, traag om te spreken, traag tot toorn“. Wat een wereld van spanningen en conflicten, van krenking en leed zouden wij elkander niet kunnen besparen, wanneer „een iegelijk mensch“ zich eens radicaal tot deze houding van nuchtere levenswijsheden bekeerde.

Toch: deze opvalling is niet juist.

Zij put in geen enkel opzicht dit woord van Jacobus uit; ze raakt het slechts heel, heel vluchtig even bij den buitenkant aan.

Hier is méér dan een simpel moraliseerend lesje. Het gaat hier heusch niet enkel over de houding van een Christenmenschen ten aanzien van de bloot-alledaagsche conversatie onder de menschen.

Dat komt elders in dezen brief aan de orde.

Het gaat hier zéér beslist over onze houding tegenover het Goddelijke spreken, tegenover het Woord, dat uit Zijn mond uitgaat en daarleggen-over moet onze houding zijn: negatief: traag tot spreken, traag tot toorn, afleggen van alle vuilheid en boosheid; positief: snel om te hooren en met zachtmoedigheid het Woord aanvaarden, dat in ons geplant wordt.

Wij moeten rasch zijn om te hooren. Op de vleugelen van heilbegeerte en dank moeten wij toetsellen om dat Woord te hooren.

Wij moeten traag zijn om te spreken. Eigen denken, eigen willen moet het zwijgen opgelegd en geen haastig verweer van zelfhandhaving twisten in tegen dat Woord van God. Er moet een luisteren zijn, dat eigen spreken het zwijgen oplegt.

En nooit worde het een spreken tegen dat Woord in. De Christen zij traag tot toorn. Hij geve in zijn binnenste geen plaats voor een geest van critiek en loorne niet, in de onbezonnenheid van een onstoken geest, in naam van het woord des menschen tegen het Woord.

Dat alles woelt óp uit de vuilheid en boosheid van den ouden mensch, die Gods spreken niet verdraagt en zich in eigen-wijsheid en eigen-zinnigheid tegen dat Woord verzet. Dat alles worde als een hinderlijk zondekleed afgelegd.

Er zij een ontvangen, een aanvaarden van het Woord.

Dat beteekent niet, dat ge er lijdelijk op te wachten hebt tot het komt en of het komt.

Het is er.

Het spreekt in de Schrift.

Het komt tot u in de ambtelijke bediening des Woords.

Het is in u, als ge waarlijk zijt, wat ge heet. God heeft u door dat Woord gebaard. Gij zijt wedergeboren als uit onvergankelijk zaad. Het is u ingeplant en wil met heel uw zijn samengroeien. Het zaad grijpt naar den bodem, de bodem naar het zaad. Gij hebt eraar te grijpen. Ge zult het niet weerstaan door een traag en vadsig, door een dor en mechanisch hooren en nog minder door uw gesprek voort te zetten in de haast des vleesches, dat opgaat in de dingen, die gezien worden en jachtig vliedert van bloem tot bloem.

Ge zult niet weerstaan door het Woord te bedillen in een zucht van critiek of door het humanistisch te falsoneeren naar uw zin en denkwijze.

Gij zult het aanvaarden.

Hij spreekt: Hij, de Heere uw God, Die ten diensthuije u uitleidde; Hij, de God en Vader van onzen Heere Jezus Christus.

Daarom zult ge het ook aanvaarden in zachtmoedigheid. Dat is: nederig, deemoedig, ootmoedig, gewillig; niet met legenzin en wrevel, maar hunkerende naar Gods heil.

Gij zult het ontvangen in geloof.

Woordaanvaarding.

Jacobus' opwekking is vandaag niet overbodig.

Is er in het kerkelijk samenleven niet een ontstellende traagheid om te hóóren en een pijnlijke snelheid om te spreken?

Broeit er niet een „toorn“, waarin men zich laat gaan?

Is er niet een groeiende schare, die de onderlinge bijeenkomsten nalaten en stuiten we soms niet op een zoo critische instelling op den dienst des Woords, dat van een onbevange luisteren-naar-den-HEERE nauwelijks sprake kan zijn?

Ook is er soms meer een hooren naar den mensch, die Gods Woord uitdraagt dan naar het Woord-zelf.

Ook is er in het persoonlijk leven zooveel onbestreden zonde.

Zooveel toegeven tegen het Woord in, aan het bedenken des vleesches.

Dan is er geen innerlijke Woord-aanvaarding.

Geen samengroei met het Woord.

En daardoor een verkwijnen in magerheid van ziel.

Ziet toe en hoort.

Weest rasch om te hooren.

Traag tot spreken.

Traag tot toorn.

En weest zalig zijn, die Gods Woord alzoó hóóren!

E.

J. VAN HERKSEN.

KERKELIJK LEVEN

Vragen, waarop geen antwoord komt.

We hebben in onze voorgaande artikelen de verbonds-wraak gehandhaafd als essentieel bestanddeel van de verbondsstatuten, óók onder het Nieuwe Testament. En daarmee hebben we voor ons deel op heel wat vragen een antwoord gegeven; vragen, waarmee o.l. ieder verlegen blijft zitten, die de verbondswraak opbergt onder de „oudtestamentische begrippen“, waarmee dan blijkbaar vandaag niet meer te opereeren zou zijn.

VRAAG A. Eén der voornaamste vragen, die men aan dezulken zou willen en moeten stellen is deze: och wees zoo vriendelijk ons precies te zeggen, wat u onder „oudtestamentisch“ verstaat. Oudtestamentisch, dat kan beteekenen: behorende tot het eerste deel van den bijbel; het kan mitsdien óók willen aanduiden: alles, wat valt onder de periode, die in dat eerste gedeelte van de Heilige Schrift wordt geteekend. Wie het zoo opvat, zal b.v. het paradijs, de geschiedenis vóór den zondvloed, de geschiedenis na den zondvloed tot aan Mozes, de geschiedenis van Mozes' geboorte tot aan de wetgeving bij den Sinai evenzeer „oudtestamentisch“ noemen, als wat daarna komt.

Anders evenwel staat het met dezulken, die „oudtestamentisch“ noemen: hetgeen samenhangt met Israël's nationaal bestaan, met die verbondsfase dus, waarin Israël, bij den Sinai als volk Gods erkend en aangenomen, en in zijn nationale eenheid met Jahwe „ondertrouwd“, de wetten van Mozes ontvangt, tabernakel en later tempel zich met bijbehorende ceremoniëndienst ziet toegewezen, de periode van den dááromheen zich concentreerenden schaduwdienst doorleeft, en op Christus' komst in het vleesch te wachten heeft. Wie de dingen zoo construeert, die moet, wil hij niet met woorden spelen, zeggen: in de betekenissen, waarin ik het woord „oudtestamentisch“ bezig, valt het paradijs, de geschiedenis vóór den zondvloed, de geschiedenis na den zondvloed tot aan Mozes, de geschiedenis van Mozes' geboorte tot aan de wetgeving bij den Sinai, NIET onder de „oudtestamentische“ begrippen, requisieten, verbondsbedeeling, enz. enz.

Men mag over deze kwestie niet heenloopen: ze hangt met het thema der door „De Heraut“ thans verworpen verbondswraak ten nauwste samen. En daarmee niet alleen. Haar te stellen, leert óók in andere opzichten scherper nadenken en begrenzen. Denk maar aan de bekende spreekwijze, die men volgt, zoo vaak men het heeft over: „de“ bedeeeling „der“ schaduwen. Wat is dat? Hoelang duurt die „bedeeeling“? Is er maar één „bedeeeling van schaduwen“; is er maar één groep van „schaduwbeelden“? Antwoord: natuurlijk niet. De besnijdenis was er vóór Sinai; ze valt dus onder tweeërlei fase van optreden der „schaduwen“. Het offer was er vóór Sinai; het valt dus in twee termijnen onder de schaduwen. Melchizedek was priester vóór Aäron; hij valt niettemin toch óók onder de typen en voorbeelden, al verschilt hij van Levi zeer. Met den Sinai krijgen we dus niet „de“ bedeeeling van „de“ schaduwen, doch een nieuwe verbondsfase, onder oplegging van bepaalde schaduwen, en met nadere vertolking, verklaring, binding ervan.

Keeren we nu naar ons vraagpunt terug. Er zijn er, die ons voorhouden, dat de „wraak“ over de schending van het verbondsrecht „daar ergens in Leviticus“ staat; dat het „dus“ behoort tot het oudtestamentische materiaal, waarmee men doen kan als met de offers en de sabbaten, en de nieuwwaafeesten, en de wetten der andere ceremoniën: haal er een streep door; ze hebben gediend, maar ze dienen niet meer. Het is alles oudtestamentisch.

Ja, ja, vragen we: maar hoe oudtestamentisch?

Oudtestamentisch in den zin van: na-sinaïetisch (met Pinkster als eindtermijn)?

Of — oudtestamentisch in den zin van: óók vóór sinaïetisch (met gelijken eindtermijn)?

Blijkens „De Heraut“ kiest Dr Thijs vóór de eerste van die twee manieren van beantwoording der gestelde vraag. Hij zegt immers uitdrukkelijk, waarop hij het oog heeft: n.l. op het „nationaal“ (en dan volgens hem uitwendig) karakter van het verbond; op het Sinaïetisch verbond; op de Sinaïetische bedeeeling; op de periode, gedurende welke Abraham's zaad een „volk“, een „natie“ was. Op dit punt is er dus geen misverstand omtrent de bedoeling van den geadichten schrijver te vreezen.

Welnu: we komen nu met vragen. Van vragen worden men wijs. Het zijn nu vragen aan Dr Thijs als „Heraut“-schrijver.

VRAAG B. Indien de verbondswraak tot de na-sinaïetische bedeeeling behoort, was ze er dan ook in de vóór-sinaïetische?

VRAAG C. Indien gij zegt: neen: hoe verklaart u dan volgende uitspraken uit de vroegere „Heraut“, thans nog te vinden in Dr H. H. Kuyper's „Hamahdíl“, bl. 73/4:

„Ismaël wordt uit Abraham's tent verdreven, op het Genadeverbond, waartoe hij uitwendig gerekend

werd, ga. En evenz. zonde uit nadever. van de gr. slacht d. geslachten komen b. den God. deze gesl. „van nat. Genadeve. omdat de „heilij“ „geloof“ „gemeen. olijfbou.

We vraag. vandaag on. Het is ons i. twijfel liet. die haar r. bewust over. in den Bij. als verbon. zooveel we. wordt vast. onze meen. aan, die i. om broede. lijdenste. hoe het n. Heraut“ va. geen verl. oordeel is.

VRAAG. hij dus op. tegenwoord. eertijds, en. was óók i. hem willer. voor Uw n. Ge hebt d. bondswraak. geschrapt. bedeeeling. ook andere. Maar nu d. de verbond. NALÉ. inr. bedeeeling. bondsbreuk. tweeërlei. het sch. we hebber. moeite mee. achtige. niet hinder. „Heraut“-o. bondswraak. óók toen. in een boel. Maar ge z. ook ter a. het verbond. droeg. „Dat. een veruit.

We zulle. misschien. kunnen ver. b.v. bij een. in Corinthe. vragen: he. in de perle. wel zekere. Israël. Er. woonden s. deel van. argument. nationa. de in god. Maar zoud.

VRAAG. al heb ik e. tot een v. niet gesteld. testame. verstaan h. met onze. dat Ge kun. vergeleken. tische was. onberispelij. onberispelij. „Heraut“ w. nog niet, d. ik met mij.

Juist. En als w. U, Dr Thijs. redeneering. nomen in.

„De be. van WIL. vorm ge. verbonde. „de be. Testament. niet onde. heel het. deeling. maatg.